

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/128/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010827
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122010827.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX. októbra XXXX v Trnave, trvale bytom Trnava, pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného voči rozsudku Okresného súdu Trnava z 20. júna 2022, č. k. 12T/21/2022-132, na verejnom zasadnutí konanom 9. februára 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B. zamietá.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 20. júna 2022, č. k. 12T/21/2022-132, uznal obžalovaného A. B. (ďalej len obžalovaný) za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaný A. B. spolu s C. D., ktorý už bol za tento skutok odsúdený Trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 12T/21/2022 zo dňa 22. 04. 2022, právoplatným dňa 07. 05. 2002, spolu s doposiaľ nestotožneným páchatelom v čase približne o 01.28 hod. dňa 16. januára 2022 v Trnave na Štefánikovej ulici č. 104 v Klube 69 po predchádzajúcej vzájomnej dohode spoločným konaním odcudzili z výklenku v stene pri tanečnom parkete voľne položenú dámsku kabelku zn. Zara a v nej nachádzajúcu sa dámsku peňaženku hnedej farby zn. Reserved s obsahom finančná hotovosť 300 Eur, neznámy počet mincí maďarských forintov, občiansky a vodičský preukaz na meno E. F., technický preukaz od osobného motorového vozidla zn. G. evidenčné číslo D. spolu s kľúčmi od vozidla so skobou a kľúčenkou v tvare malého panáčika, debetná karta Tatra Banky, preukaz o očkovaní, európsky očkovací preukaz, neznámy počet vernostných kariet, lesk na pery zn. Fenty, zväzok 3 kľúčov od domu v Trnave, zväzok 3 kľúčov s diaľkovým ovládaním od domu v obci Boleráz a jeden kľúč od školskej skrinky tým spôsobom, že zatiaľ čo obaja obvinení dávali pozor a svojimi telami kryli tretieho neznámeho páchatela, tento zobral kabelku s peňaženkou a ďalšími vecami z výklenku a následne ihneď všetci traja spoločne odišli z baru aj s odcudzenými vecami, čím spôsobili poškodenej majiteľke E. F. škodu vo výške minimálne 445,99 Eur. Okresný súd za to obžalovanému uložil podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň obžalovanému uložil povinnosť podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) nahradiť poškodenej E. F. (ďalej len poškodená) spoločne a nerozdielne s C. D. škodu vo výške 134,- € a podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodenú so zvyškom jej nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že hlavné pojednávanie vykonal v neprítomnosti obžalovaného, nakoľko tento predložil okresnému súdu 17. júna 2022 správu Fakultnej nemocnice Trnava o jeho ošetrení zo 16. júna 2022, avšak z tejto nevyplývalo, že by obžalovaný ospravedlňoval svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní 20. júna 2022 a žiadal o jeho odročenie, preto

okresný súd so súhlasom prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len prokurátor) vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného.

K výroku o vine okresný súd uviedol, že táto bola preukázaná výpoveďou samotného obžalovaného, podľa ktorej sa ku skutku priznal, a podľa ktorej obžalovaný po vzájomnej dohode s C. D. a chalanom zo Serede odcudzili dámsku kabelku, čo zachytáva aj záznam z bezpečnostných kamier. Vierohodnosť svedeckej výpovede mal okresný súd preukázanú tiež z oboznámených listín, predovšetkým zo zápisnice o trestnom oznámení, z instagramovej komunikácie, z úradného záznamu zo 16. januára 2022, zo zápisnice o vydaní vecí a k nej pripojenej fotodokumentácii, ale tiež zo žiadosti o vydanie občianskeho preukazu, zo záväznej žiadosti o vyhotovenie vodičského preukazu, z cenníka k výmene osvedčenia o evidencii, z potvrdenia banky, ako aj z odborného vyjadrenia k vyčísleniu škody spôsobenej odcudzením vecí poškodenej. Všetky výpovede sa týkali jednej a tej istej udalosti, neboli medzi nimi podstatné rozpory, a preto bola bez dôvodných pochybností týmito výpoveďami preukázaná vina obžalovaného. Naplnil tak svojím konaním skutkovú podstatu trestného činu podľa § 212 ods. 1 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr. zák., pretože spoločným konaním s C. D. a s doposiaľ nestotožneným páchatelom si prisvojili cudziu vec tým, že sa jej zmocnili, a spôsobili tak malú škodu, t. j. škodu prevyšujúcu sumu 266,- €, pretože odcudzením vecí spôsobili poškodenej škodu vo výške minimálne 445,99 €. Vo vzťahu k úmyslu obžalovaného okresný súd uviedol, že obžalovaný spáchal skutok v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Tr. zák., pretože v jeho konaní bola prítomná tak vedomostná, ako aj vôľová zložka konania. Z konania obžalovaného, ako aj z jeho výpovede vyplýva, že si svojím konaním chcel prisvojiť cudziu vec a tejto sa aj zmocnil.

Výrok o treste okresný súd odôvodnil tým, že u obžalovaného vzhľadom na prítomnosť jednej poľahčujúcej okolnosti, a to podľa § 36 písm. l) Tr. zák., teda že obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval, a jednej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák., pretože obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený. Skúmajúc pomer poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. dospel okresný súd k záveru, že v prípade obžalovaného prichádzalo do úvahy uloženie trestu odňatia slobody v rozmedzí 0 - 2 roky. Obžalovanému okresný súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov, t. j. pri dolnej hranici trestnej sadzby, ktorý považoval vzhľadom na naplnenie účelu trestu za primeraný a spravodlivý. Okresný súd nezistil skutočnosti, ktoré by odôvodňovali uloženie iného trestu oproti tomu, ktorý bol uložený v trestnom rozkaze. V prospech obžalovaného zohľadnil skutočnosť, že sa k trestnému činu priznal a úprimne ho oľutoval. V neprospech obžalovaného zohľadnil tú skutočnosť, že sa trestnej činnosti dopúšťa opakovane. Obžalovaný si z predchádzajúceho odsúdenia nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k vedeniu riadneho života. Trestná minulosť obžalovaného, z ktorej vyplývajú sklony obžalovaného k páchaniu trestnej činnosti, spoločne so skutočnosťou, že obžalovaný sa trestného činu v súdenom prípade dopustil 16. januára 2022, t. j. v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia za iný jeho trestný čin, ktorá plynie do 8. apríla 2023, sú dôvodom, prečo obžalovanému bolo potrebné uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody. Uvedené skutočnosti vylučujú podmienky podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na podmienené odloženie výkonu trestu odňatia slobody a zároveň okresný súd bol toho názoru, že uložením alternatívneho trestu oproti nepodmienečnému trestu odňatia slobody by nebol naplnený účel trestu. Okresný súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

K výroku o náhrade škody okresný súd konštatoval, že poškodená si uplatnila nárok na náhradu škody v sume 395,-€. Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že obžalovaný spolu s C. D. svojím konaním - prisvojením si cudzích vecí, ktorých sa zmocnili - spôsobili poškodenej celkovú škodu vo výške 134,-€ (16,50 € za vydanie občianskeho preukazu + 6 € za vydanie osvedčenia o evidencii vozidla + 6,50 € za vyhotovenie vodičského preukazu + 10 € za vydanie náhradnej karty D. H. + 15 € za dámsku vybijanú koženkovú kabelku zn. Zara + 10 € za dámsku peňaženku hnedej farby zn. Reserved + 25 € za lesk na pery zn. Fenty + 45 € za kľúče od vozidla zn. Honda F. so skobou a kľúčenkou malého panáčika, zväzok 3 kľúčov od domu, zväzok 3 kľúčov s diaľkovým ovládaním od domu a 1 kľúč od školskej skrinky). Poškodená si nárok na náhradu škody uplatnila riadne a včas, a pretože podľa výsledku dokazovania bol podklad na vyslovenie povinnosti na náhradu škody v sume 134,- €, uložil okresný súd obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej spoločne a nerozdielne s C. D. škodu vo výške 134,- €. So zvyškom nároku na náhradu škody poškodenej v sume 261,- € (395 € - 134 €) okresný súd odkázal na civilný proces, pretože na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody v tejto výške by bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predžilo by ho.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku sa prokurátor vzdal práva na podanie odvolania.

Obžalovanému, ktorý nebol osobne prítomný pri vyhlásení rozsudku, bolo písomné vyhotovenie rozsudku doručené poštou do vlastných rúk 28. júna 2022.

Obžalovaný voči rozsudku podal odvolanie osobitným vlastnoručným písomným podaním doručeným okresnému súdu 4. júla 2022. V odvolaní uviedol, že žiada byť prítomný na hlavnom pojednávaní na okresnom súde, aby sa mohol vyjadriť k tejto veci, čo sa mu neprávom kladie za vinu. Vyšetrovateľ v prípravnom konaní nepostupoval správne a nespísal to, čo udal, ale písal podľa seba ako mu to vyhovovalo. Nie je pravdou, že sa priznal k trestnému činu, vyšetrovateľ mu nedal výpoveď ani prečítať a povedal, že sa ponáhľa a dal mu to iba podpísať. Žiadal o konfrontáciu s poškodenou, aby zoči voči povedala, že on spáchal túto vec. Žiadal, aby bol napadnutý rozsudok zrušený.

Následne doplnil podané odvolanie prostredníctvom zvolenej obhajkyne JUDr. Viery Čakovej (ďalej len obhajkyňa) písomným podaním, doručeným okresnému súdu 26. júla 2022. V ňom uviedol, že odvolanie podáva čo do výroku o vine, pričom namieta aj konanie tomuto výroku predchádzajúce. Argumentoval, že v skutkovej veve napadnutého rozsudku je uvedené, že spoločným konaním spolu s C. D. a nestotožneným páchatelom odcudzil kabelku tak, že svojim telom kryl neznámeho páchatela, ktorý kabelku zobral. Nebolo preukázané a v odôvodnení napadnutého rozsudku nie je opísané, ako sa správval na mieste skutku, ako mal kryť svojim telom neznámeho páchatela a nie je vysvetlené prečo bolo jeho správanie na mieste skutku vyhodnotené ako konanie súčinné s konaním inej osoby s cieľom spáchať trestný čin - odcudzit' kabelku. Jeho správanie na mieste skutku je možné pozorovať na kamerovom zázname, z ktorého vyplýva, že tancoval a žiadnym spôsobom sa nezúčastňoval na odcudzení kabelky. Miestom skutku je bar, kde okrem neho tancovali aj ďalší ľudia. V dôsledku nepreukázania jeho konania, ktoré malo znamenať trestný čin, nebola preukázaná objektívna stránka trestného činu a ani subjektívna stránka trestného činu vo vzťahu k nemu.

Ďalej v odvolaní prostredníctvom obhajkyne namieta, že okresný súd vykonal hlavné pojednávanie dňa 20. júna 2022 v jeho neprítomnosti aj napriek tomu, že pred hlavným pojednávaním 17. júna 2022 doručil okresnému súdu lekársku správu zo 16. júna 2022, ktorá preukazovala jeho zhoršený zdravotný stav a oznámil okresnému súdu, že sa necíti byť vinný a chce objasniť pravdu. Stanovisko k trestnému činu, že sa necíti byť vinný a chce objasniť pravdu okresnému súdu oznámil v písomnom podaní, ktorým podal opravný prostriedok proti trestnému rozkazu vydanému v predmetnej trestnej veci - podaním z 2. mája 2022 nazvaným odvolanie. Aj napriek tomu, že súčasne s predložením lekárskej správy výslovne nepožiadaval o ospravedlnenie neúčasti na hlavnom pojednávaní a výslovne neoznámil, že nesúhlasí s vykonaním hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti, tak bol toho názoru, že okresný súd na základe predloženej lekárskej správy, ktorá dokazovala jeho zhoršený zdravotný stav v období pred hlavným pojednávaním ako aj na základe oboznámenia sa s jeho stanoviskom k trestnému činu, nemal vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti, ale mal odročit' hlavné pojednávanie na iný termín, tak aby mal možnosť vyjadriť sa ku skutku v konaní pred súdom.

Nemá právne povedomie a nevedel, že pokiaľ chce dosiahnuť, aby nebolo hlavné pojednávanie vykonané v jeho neprítomnosti, mal spolu so správou od lekára výslovne požiadať okresný súd o ospravedlnenie neúčasti na hlavnom pojednávaní a o nevykonanie hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti. Konaním v jeho neprítomnosti došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom a porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Pokiaľ by sa k trestnému činu nechcel vyjadriť, lekársku správu by okresnému súdu ani nepredkladal.

K výroku o treste uviedol, že nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený považuje za neprimerane prísny vzhľadom na okolnosti prípadu ako aj jeho vek. V čase skutku mal 19 rokov. Vo výkone trestu nikdy nebol. Pobytom v ÚVTOS by nedošlo k jeho prevýchove, ale naopak k nesprávnemu formovaniu jeho osobnosti.

Vzhľadom na uvedené obžalovaný v konečnom návrhu žiadal odvolací súd, aby zrušil napadnutý rozsudok a sám rozhodol tak, že ho podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodí spod obžaloby, eventuálne aby zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Prokurátor sa k písomne odôvodnenému odvolaniu obžalovaného nevyjadril.

Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného 9. septembra 2022.

Za účelom prejednania odvolania obžalovaného nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 17. januára 2023, ktorý bol odročený pre kolíziu pojednávania zvolenej obhajkyne, pričom obžalovaný trval na jej účasti na verejnom zasadnutí. Na novourčenom termíne verejného zasadnutia 9. februára 2023 sa zúčastnila prokurátorka krajskej prokuratúry, obhajkyňa obžalovaného ako aj náhradná obhajkyňa

obžalovaného, ktorú krajský súd medzičasom ustanovil. Verejné zasadnutie sa konalo v neprítomnosti poškodenej, ktorá sa napriek riadne vykázanému doručeniu nedostavila, ako aj v neprítomnosti obžalovaného, ktorý s vykonaním verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti súhlasil.

Podľa § 315 Tr. por., o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, proti výrokom, proti ktorým odvolanie podať mohol a urobil tak v zákonom stanovenej lehote, preskúmal postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, by krajský súd prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania. Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

K vykonaniu hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovaného

Obžalovaný v rámci podaného odvolania ako prvé namietal, že mu súd konaním v jeho neprítomnosti odňal možnosť vyjadriť sa ku skutku.

Z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 20. júna 2022 krajský súd zistil, že okresný súd skutočne vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného postupom podľa § 252 ods. 2 Tr. por. Tento postup okresný súd v napadnutom rozsudku odôvodnil tým, že sa obžalovaný na hlavné pojednávanie nedostavil, že hoci zaslal okresnému súdu správu o ošetrovaní, tak napriek tomu svoju neúčasť riadne neospravedlnil v zmysle ustanovenia § 120 ods. 2 Tr. por., pričom nepožiadal ani o odročenie hlavného pojednávania, preto sa za splnenia zákonných podmienok konalo v jeho neprítomnosti.

Podľa § 252 ods. 2 Tr. por., v neprítomnosti obžalovaného môže súd hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného a prítom

a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný,

b) obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátenej vyšetrení a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skrátenej vyšetrovania,

c) obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený,

d) obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vyhlási, že netrvá na osobnom výsluchu obžalovaného.

Podľa § 252 ods. 3 Tr. por., hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného nemožno konať, ak je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov. To neplatí, ak obžalovaný výslovne odmietol účasť na hlavnom pojednávaní alebo výslovne požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti.

V kontexte citovaných ustanovení sa žiada najprv vo všeobecnej rovine podotknúť, že prítomnosť obžalovaného na hlavnom pojednávaní je zákonným pravidlom, pretože ako strane trestného konania jej prináležia významné procesné práva, ktoré môže v plnej miere uplatniť najmä na hlavnom pojednávaní.

Medzi tie najdôležitejšie radíme aj právo predkladať a navrhovať dôkazy, právo záverečnej reči a posledného slova. Využitie týchto práv môže byť skutočne naplnené iba za prítomnosti obžalovaného na hlavnom pojednávaní. Za určitých okolností má súd možnosť vykonať hlavné pojednávanie aj v neprítomnosti obžalovaného, avšak na takýto postup musia byť splnené všetky zákonom predpísané materiálne ako aj formálne podmienky, ktoré minimalizujú negatívny dopad na spravodlivý súdny proces vyvolaný absenciou osoby, voči ktorej sa trestné konanie vedie. Rešpektovanie a dodržiavanie zákona (§ 252 Tr. por.) je preto v tomto ohľade bezpodmienečne nutné. V tretej eventualite ustanovenia § 252 ods. 3 písm. c) Tr. por. sa premieta osobitná ochrana obhajovacích práv obžalovaného (spočívajúca v prekážke vykonania/pokračovania hlavného pojednávania), ak sa voči jeho osobe vedie stíhanie za skutok, ktorý napĺňa znaky trestného činu, za ktorý Tr. zák. v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov. Prejavuje sa tým záujem zákonodarcu na tom, aby konajúci súd nemohol vylúčiť obžalovaného z účasti na pojednávaní typovo závažnejších prípadov, pri ktorých obžalovanému hrozí citeľný trest. Platí teda, že pre vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovaného musia byť splnené nielen podmienky vyplývajúce z druhého odseku ustanovenia § 252 Tr. por., ale súčasne nesmú existovať ani negatívne podmienky - prekážky (okolnosti vylučujúce postup in absencia) uvedené v § 252 ods. 3, ods. 4 Tr. por. (obdobne uznesenie NS SR sp. zn. 6To/10/2019 z 15. apríla 2020).

Z obsahu vyšetrovacej časti spisu krajský súd zistil, že obžalovaný mal možnosť v prípravnom konaní v procesnom postavení obvineného vyjadriť sa ku skutku, ktorý je predmetom obžaloby, boli dodržané formálne ustanovenia o vyšetrovaní, bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania a horná hranica trestnej sadzby v zmysle ust. § 212 ods. 1 Tr. zák. neprevyšuje desať rokov. Súčasne aj krajský súd dospel k záveru, že túto vec bolo možné spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného.

Z obsahu súdnej časti spisu aj krajský súd zistil, že po podaní obžaloby prokurátorom bolo hlavné pojednávanie vytyčené na 20. júna 2022, ktorého sa obžalovaný nezúčastnil, svoju neúčasť pred hlavným pojednávaním neospravedlnil, len zaslal správu Fakultnej nemocnice Trnava o jeho ošetrení 16. júna 2022. Súčasťou tejto správy nebolo vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že mu zdravotný stav neumožňuje účasť na hlavnom pojednávaní určenom na 20. júna 2022, na ktoré bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby. Súčasťou tohto podania nie je ani žiadosť o odročenie hlavného pojednávania.

Z obsahu spisového materiálu krajský súd ďalej zistil, že obžalovaný bol na hlavné pojednávanie riadne a včas predvolaný, o čom svedčí súdna doručka s predvolaním z 13. mája 2022 (v spise na č. l. 115). Z textu predvolania je zrejmé, že obžalovaný v ňom bol riadne poučený v zmysle ust. § 120 ods. 2 Tr. por. o tom, akým spôsobom má ospravedlniť svoju neúčasť na úkone súdu zo zdravotných dôvodov a rovnako bol poučený o tom, za akých podmienok je možné vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti. Jeho námietky, že nemá právne povedomie a nevedel ako postupovať preto neobstoja. Podľa § 120 ods. 2 Tr. por., v prípade ospravedlnenej neúčasti obvineného na úkone orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu zo zdravotných dôvodov je obvinený povinný predložiť vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby.

Na základe vyššie uvedeného krajský súd konštatuje, že forma ospravedlnenia obžalovaného z účasti na hlavnom pojednávaní konanom 20. júna 2022 nebola súladná s Tr. por., išlo preto o neospravedlnenú neúčasť, ktorá nebránila vykonaniu hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovaného, keď inak všetky zákonné podmienky pre konanie v neprítomnosti obžalovaného boli splnené.

Posúdenie možnosti vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného tak bolo zo strany okresného súdu správne a súladné so zákonom, preto odvolacie námietky obžalovaného v tomto smere vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné.

K rozsahu a obsahu dokazovania súdom prvého stupňa

Pokiaľ ide o dokazovanie, krajský súd odvolacím prieskumom zistil, že okresný súd postupoval v procese dokazovania v súlade s Trestným poriadkom, keď aj bez súhlasu obžalovaného (§ 263 ods. 2 Tr. por.) prečítal zápisnicu o výsluchu poškodenej z prípravného konania a podľa § 258 ods. 4 Tr. por. prečítal na návrh prokurátora výpoveď obžalovaného z prípravného konania a rovnako správne podľa § 269 Tr. por. oboznámil čítaním listinné dôkazy.

Krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že proti obžalovanému existuje dostatok usvedčujúcich dôkazov, medzi ktorého patrí predovšetkým jeho vlastná výpoveď z prípravného konania, v ktorej sa ku skutku priznal a opísal okolnosti prípadu, ďalej výpoveď poškodenej, oboznámené listiny,

predovšetkým zápisnica o trestnom oznámení, instagramová komunikácia, zápisnica o vydaní vecí a k nej pripojená fotodokumentácie, ale tiež zo žiadosti o vydanie občianskeho preukazu, zo záväznej žiadosti o vyhotovenie vodičského preukazu, z cenníka k výmene osvedčenia o evidencii, z potvrdenia banky, ako aj z odborného vyjadrenia k vyčísleniu škody spôsobenej odcudzením vecí poškodenej. Ani krajský súd tak nemal žiadne pochybnosti o tom, že žalovaný skutok sa stal spôsobom opísaným v skutkovej vete výroku o vine a že ho spáchal obžalovaný spoločne s už odsúdeným C. D. a tretím neznámym páchatelom.

Ani krajský súd neuveril tvrdeniam obžalovaného, že na parkete len tancoval, nakoľko z oboznámených fotografií bolo bez pochyb preukázané, akými pohybmi páchatelov ku skutku došlo, ako si obžalovaný spolu so spolupáchateľmi kabelku všimol, ako sa dohadovali, pritancovali bližšie k miestu s kabelkou, ktorú potom jeden z nich vzal, zatiaľ čo zvyšní dvaja dávali pri tom pozor, pričom bolo zreteľne jasné, že po ich odchode z miesta činu sa tam už kabelka nenachádzala. Zmenu postoja oproti výpovedi z prípravného konania hodnotí krajský súd ako účelovú, produkovanú v snahe vyhnúť sa trestnoprávnej zodpovednosti.

K tvrdeniu obžalovaného, že si pred podpisom zápisnicu o svojom výsluchu neprečítal, krajský súd uvádza, že obžalovaný svojim podpisom na zápisnici potvrdil, že si zápisnicu prečítal a na znak súhlasu s jej obsahom ju podpísal bez žiadosti o jej doplnenie. Dôležité je uviesť, že podpísal okrem poučenia aj každú stranu predmetnej zápisnice, teda celkovo svoj podpis pripojil na zápisnicu 11-krát. Preto je nevierohodné jeho tvrdenie, že so zápisnicou, ktorú nie raz, ale rovno 11-krát podpísal, že sa s ňou neoboznámil.

Pokiaľ obžalovaný namietal, že text zápisnice neobsahuje skutočnosti, ktoré pri výpovedi uvádzal, že policajti „si tam písal čo chcel“, k tomu krajský súd dodáva, že pokiaľ policajti spisuje zápisnicu sám, tak je potrebné, aby pri čítaní a podpise bola okrem tohto policajta prítomná aj iná osoba, čo bolo dodržané aj v tomto prípade. Preto ani tomuto tvrdeniu obžalovaného krajský súd neuveril.

Pokiaľ obžalovaný namietal, že sa chcel ku skutku vyjadriť na hlavnom pojednávaní, k tomu krajský súd uvádza, že na konanie hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti boli splnené všetky zákonné podmienky ako bolo už vyššie zdôvodnené a pokiaľ obžalovaný chcel, tak stále mal možnosť vyjadriť sa ku skutku aspoň na verejnom zasadnutí konanom o jeho odvolaní, no toto právo opäť nevyužil. Predmetné tvrdenie preto vyznieva účelovo s cieľom predĺžovať súdne konanie.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti vyhodnotil krajský súd odvolacie námietky obžalovaného ako nedôvodné. Jeho vina bola vykonaným dokazovaním bezpečne preukázaná, čo je zdôvodnené vyššie v texte.

Na záver k uvedenému krajský súd dodáva, že v tomto trestnom konaní ako celku neidentifikoval žiadne porušenie práva obžalovaného na obhajobu, toľkože nie jeho porušenie zásadným spôsobom ako to predpokladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

K právnej kvalifikácii súdeného skutku

Okresný súd zistený skutkový stav aj správne právne posúdil ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., keďže si obžalovaný spoločným konaním s ďalšími osobami prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil tak malú škodu.

V podrobnostiach potom krajský súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku bez potreby vecne správne argumenty okresného súdu na tomto mieste opakovať. Súčasne krajský súd na tomto mieste pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, preto je nadbytočné, aby krajský súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery okresného súdu. Tiež platí, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument odvolateľa, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutia o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov napadnutého rozsudku, ktorý sa preskúmava v odvolacom konaní.

Okresnému súdu je však potrebné vytknúť, že závažnosť činu neposúdil aj cez tzv. materiálny korektív upravený v ust. § 10 ods. 2 Tr. zák., keďže rozhodol o prečine, v ktorom prípade ide o obligatórny znak. Tento nedostatok napravil krajský súd sám a k závažnosti súdeného činu uvádza, že je nepochybne vyššia ako nepatrná, čo je dané nielen následkom činu v podobe spôsobenej škody, ale predovšetkým spôsobom jeho vykonania, keď páchatelia konali spoločne, koordinovane, čo zvýšilo úspešnosť dokonania činu.

K výroku o treste

Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku o treste, v tomto smere žiadne námietky odvolateľ nemal a chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie

dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., krajský súd vlastným prieskumom nezistil. Možno tak skonštatovať, že okresný súd vykonal dokazovanie vo vzťahu k napadnutému výroku o treste procesne správne a v rozsahu dostatočnom na spravodlivé, stavu vecí a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie.

Pokiaľ ide o primeranosť a zákonnosť výroku o treste, je potrebné pripomenúť, že pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om, či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnene nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk krajský súd konštatuje, že okresný súd u obžalovaného preskúmal pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a správne

u neho zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval (§ 36 písm. l) Tr. zák.) a jednu priťažujúcu okolnosť, že už bol v minulosti súdne trestaný (§ 37 písm. m) Tr. zák.). Vyrovnaný pomer týchto okolností správne vyjadril vo výroku o treste poukazom na ust. § 38 ods. 2 Tr. zák.

Pokiaľ ide o druh trestu, okresný súd správne v odôvodnení správne uviedol, že nakoľko obžalovaný súdený trestný čin spáchal počas plynutia skúšobnej doby, ktorá mu bola uložená trestným rozkazom okresného súdu z 15. marca 2021, sp. zn. 9T/6/2021, právoplatným 7. apríla 2021 a plynie mu od 8. apríla 2021 do 8. apríla 2023, tak mu nie je možné uložiť opätovne podmienený trest odňatia slobody. Platí totiž, že ak súd odsudzuje páchatel'a za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, nemôže mu v zmysle ust. § 49 ods. 2 Tr. zák. uložiť opätovne podmienený trest odňatia slobody. Uloženie iného, alternatívneho trestu k trestu odňatia slobody však vylúčené nie je. Pokiaľ ale obžalovaného predchádzajúce podmienené odsúdenie neodradilo od spáchania ďalšej úmyselnej trestnej činnosti, tak niet racionálneho dôvodu sa domnievať, že by iný alternatívny trest (k nepodmienenému trestu odňatia slobody) splnil účel trestu ako ho má na mysli Tr. zák.

Pozornosti krajského súdu tiež neušlo, že obžalovaný svoje pôvodné priznanie sa k trestnému činu v rámci odvolacieho konania odvolal, no poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. mu už krajský súd vziať nemohol, nakoľko odvolanie bolo podané výlučne v prospech obžalovaného, takže v odvolacom konaní už jeho postavenie nemohlo byť zhoršené. Uvedené však krajský súd zohľadnil pri úvahách v tom smere, či by niektorý z alternatívnych trestov bol spôsobilý dosiahnuť účel trestu sledovaný Tr. zák., najmä čo do individuálnej prevencie. Rovnako tak zohľadnil aj ten fakt, že v snahe zbaviť sa vlastnej trestnej zodpovednosti obžalovaný v rámci svojej obrany neváhal policajta spisujúceho s ním v prípravnom konaní zápisnicu o výsluchu obviniteľ z toho, že tento do „zápisnice nepísal čo on tvrdil, ale to čo chcel a čo mu vyhovovalo“, čím tohto policajta priamo obviňuje z trestnej činnosti zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Tr. zák. Ak to tak bolo, mal obžalovaný na tohto policajta podať trestné oznámenie, čo však dosiaľ neučinil. Aj to svedčí o účelovosti jeho obrany a uvedené krajský súd len utvrdilo v tom, že na obžalovaného je potrebné dôsledne pôsobiť výkonom nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Čo sa týka spôsobu výkonu uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody, okresný súd postupoval v súlade so zákonom, keď obžalovaného s použitím ust. § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže obžalovaný dosiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o výroky ohľadom náhrady škody resp. odkázania so zvyškom jej náhrady na civilný proces, týmto obžalovaný žiadne pochybenia v písomne odôvodnenom odvolaní nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom nezistil také chyby výrokov, či im predchádzajúceho konania, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. K uvedenému možno doplniť, že oba výroky zodpovedajú stavu veci a zákonu, čo okresný súd aj riadne a v dostatočnom rozsahu v napadnutom rozsudku zdôvodnil. V podrobnostiach preto krajský súd poukazuje na príslušnú časť odôvodnenia, opäť bez potreby ho na tomto mieste opakovať.

S poukazom na vyššie prezentované skutočnosti a právne úvahy dospel krajský súd k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, preto ho postupom podľa § 319 Tr. por. na verejnom zasadnutí zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 170 ods. 6 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.